

Sygn. akt I ACz 712/13

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący:	SSA Andrzej Palacz

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2013 roku

sprawy z powództwa **K. P.**

przeciwko (...) **z/s w D.**

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Okręgowego – Wydział VI Gospodarczy w Rzeszowie

z dnia 23 lipca 2013 r., sygn. akt VI GC 293/12

p o s t a n a w i a:

o d d a l i ć zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych.

W ocenie Sądu Okręgowego nie ma podstaw do uwzględnienia bardzo ogólnego i lakonicznego wniosku pozwanego o zwolnienie go od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej od apelacji, która na tym etapie postępowania jest jedynym wydatkiem pozwanego. Z przedstawionego projektu rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy 2012 nie wynika brak środków na uiszczenie wymaganej opłaty, skoro spółka notuje znaczne przepływy pieniężne. Ponadto Sąd Okręgowy wyjaśnił, iż sam fakt ponoszenia przez pozwanego straty nie świadczy jeszcze o jego złej kondycji finansowej, tym bardziej, że nie przedstawił on pełnej dokumentacji obrazującej swą sytuację majątkową.

W zażaleniu na powyższe postanowienie pozwany zarzucił naruszenie m.in. art. 103 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, poprzez przyjęcie, że pozwany nie wykazał braku środków na uiszczenie wymaganej na tym etapie postępowania opłaty sądowej oraz, że strona ubiegająca się o zwolnienie od kosztów sądowych powinna przewidywać obowiązek poniesienia tych kosztów w trakcie całej swojej działalności gospodarczej.

Pozwany ponownie powołał się na poniesioną w 2012r. stratę, uniemożliwiającą wygospodarowanie środków na wymaganą opłatę sądową od apelacji.

Mając powyższe na uwadze pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i zwolnienie go od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych, w tym opłaty sądowej od apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie jest nieuzasadnione.

W pierwszej kolejności należy zaznaczyć, iż obowiązek uiszczania kosztów sądowych wobec Skarbu Państwa jest co najmniej równorzędny z obowiązkiem wywiązywania się z innych zobowiązań związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, a koszty dochodzenia swych praw przed sądem powinny być wkalkulowane przez podmiot prowadzący działalność gospodarczą w koszty tej działalności i uwzględnione przy planowaniu wydatków – przez cały czas prowadzenia działalności gospodarczej.

Ponadto zwolnienie od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych stanowi wyjątek od zasady ich ponoszenia i przysługuje ono stronom, które nie mają dostatecznych środków, by je ponieść, o ile wykażą one swą trudną sytuację finansową.

Oceny przesłanek zastosowania art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. (tj. Dz.U. 2010, nr 90, poz. 594) nie można dokonywać w oderwaniu od celu tego przepisu. Ma on, w interesie społecznym, umożliwić podmiotowi, którego na to nie stać, obronę jego słusznych praw i stanowi w istocie formę pomocy udzielanej przez Skarb Państwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw, by uwzględnić przedmiotowe zażalenie.

Pozwany powołując się bowiem na trudną sytuację finansową, wynikającą z braku wynagrodzenia za poszczególne etapy inwestycji (odcinka autostrady A4), realizowanej na rzecz Skarbu Państwa – Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad, nie przedstawił jednak dowodów świadczących o braku środków na poniesienie opłaty sądowej od apelacji, która w niniejszej sprawie wynosi 3.990 zł, a nie jak wskazuje w apelacji pozwany kwotę 100.000 zł. Co więcej, z przedłożonego „projektu rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy kończący się 31.12.2012r.” wynikają roczne przepływy finansowe pozwanego o znacznej wartości, tj. 13.097.000 euro (ponad 55 mln zł), co oznacza, że pozwany ma możliwości poniesienia wymaganej opłaty sądowej.

Poza tym, fakt ponoszenia straty nie świadczy jeszcze o złej sytuacji finansowej podmiotu gospodarczego, gdyż może wynikać jedynie z przejściowych problemów związanych m.in. z dokonanymi zakupami, czy inwestycjami.

Ponadto pozwany prowadząc działalność gospodarczą powinien był przewidzieć, że występując w obrocie gospodarczym zmuszony będzie dochodzić swych praw lub podejmować obronę swych interesów w postępowaniu sądowym. Pozwany miał więc wystarczająco dużo czasu, aby zgromadzić oszczędności na ten cel, tym bardziej, że niniejszy spór dotyczy płatności za usługi wykonane na początku 2012r.

Przerzucanie ciężaru ponoszenia opłaty sądowej od apelacji na Skarb Państwa w sytuacji gdy skarżący w dalszym ciągu prowadzi działalność gospodarczą - jest nieuzasadnione.

Z tych też względów Sąd Apelacyjny orzekł, jak w sentencji na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.